

УДК 327.8; 94

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2024.56.27252>

ПРОБЛЕМИ НЕЛЕГАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ ТА МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА РЕСПУБЛІКИ ІРЛАНДІЯ

Маріанна Марусинець

*Закарпатський угорський інститут імені Ф. Ракоці II,
Науково-дослідний центр імені Тіводора Легоцькі,
кафедра історії та суспільних дисциплін,
пл. Кошута, 6, 90200, м. Берегово, Україна*

У статті визначено низку політичних проблем, що стосуються нелегальних мігрантів, які проживають у Республіці Ірландія. Проаналізовано становище мігрантів, які нелегально перебувають у Республіці Ірландія, проблеми доступу до державних послуг, а також основні громадські дебати та політичні заходи, вжиті для розв'язання пов'язаних із цим проблем. У статті розглядаються законодавство, парламентські та громадські дебати і політичні інструменти, що мають відношення до проблеми нелегальної імміграції в Республіці Ірландія, яка неухильно зростає. Академічне дослідження було доповнено дослідженнями неурядових організацій та аналізом періодичних видань щодо проблеми нелегальної міграції в Республіці Ірландія.

Встановлено, що офіційних даних про кількість нелегальних мігрантів у Республіці Ірландія не існує. У 2020 р. Центр із прав мігрантів Ірландії (MRCI) підрахував, що у Республіці Ірландія налічується близько 17–20 тис. нелегальних мігрантів, зокрема від 2 тис. до 3 тис. дітей. Доведено, що на сучасному етапі розвитку держави питання нелегальної міграції є надзвичайно актуальним і важливим як у політичних, так і в суспільних дебатах у Республіці Ірландія. Основною темою цих дебатів залишаються проблеми та перспективи ефективної регуляризації нелегальної міграції.

Виявлено, що в Республіці Ірландія існують дві категорії нелегальних мігрантів: особи, невідомі владі, та особи, яким було відмовлено в міжнародному захисті. У 2018 р. було запроваджено програму для колишніх студентів без документів, а у 2022 р. розпочато програму легалізації довгострокових мігрантів без документів. Мігранти, які нелегально проживають, можуть отримати доступ до деяких державних послуг, але їхній доступ до інших послуг обмежений. У контексті пандемії «COVID–19» нелегальні мігранти зіткнулися з побоюваннями виявлення і депортації, що призвело до зниження використання державних послуг. Доведено, що нелегальна міграція є багаторівневою і переслідує часом суперечливі цілі. Вирішення проблем нелегальної міграції регулюється законами, правовими актами та постановами як на місцевому, а також у національних і міжнародних правових нормах, але при цьому характеризується можливістю розсуду на місцевому рівні.

Ключові слова: нелегальна міграція, іммігранти, емігранти, мігранти, міграційна політика, депортація, правопорушення, Республіка Ірландія.

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що Республіка Ірландія перетворюється з країни масової еміграції на країну імміграції включно з великою кількістю, що стабільно збільшується, нелегальної міграції. Насамперед проблема нелегальної міграції стає глобальною проблемою і глобальною міграційною кризою, що пов'язана з прагненням мешканців із так званих бідних «країн третього світу» з політичних і соціально-економічних причин шукати притулок у розвинених демократичних країнах світу, однією з яких і є Республіка Ірландія. Кількість таборів для осіб, які шукають притулку, в Республіці Ірландія, особливо в Дубліні, швидко зростає, що привертає увагу до проблем

і можливостей, пов'язаних з наданням гуманітарної допомоги переміщеним особам. Незважаючи на вороже ставлення деяких місцевих мешканців, ці прохачі притулку знайшли підтримку у волонтерів і докладають зусиль, щоб інтегруватися у своє нове оточення.

Зростання расового, етнічного та релігійного розмаїття поки що не призвело до значних змін у традиційних структурах ірландського суспільства, таких як система державних шкіл, здебільшого католицьких, але зміни, що тривають, ставлять питання перед традиційними елементами ірландського суспільства. Нелегальна імміграція також підняла на поверхню давні проблеми, пов'язані з доступом до суспільних благ, таких як житло, охорона здоров'я та послуги для інвалідів. Актуальним залишається питання інтеграції та рівності для дедалі більшої кількості дітей іммігрантів, особливо на тлі популярності вкрай правих політичних голосів, що зростає. Ширше невдоволення з приводу надання послуг і вартості життя було використане прихильниками істотного обмеження і регуляризації потоків нелегальних мігрантів, які сподіваються використати питання нелегальної міграції на місцевих і національних політичних виборах.

Поняття «нелегальна імміграція» є відносно невідчутним у контексті ірландського суспільства. Відповідно, на сьогодні проведено лише мінімальну кількість досліджень на цю тему. З низки причин громадяни, яких відносять до нелегальних іммігрантів, як правило, позбавлені прав і мають мало можливостей для викладу своїх проблем. Проте в ключових ірландських інститутах дискурсивно закріплюються різні уявлення про нелегальних іммігрантів. Обговорення проблем нелегальної міграції здебільшого проводять ірландські друковані ЗМІ, і фокусується на проблемі «контролю» над нелегальною імміграцією. Ця специфічна аргументація виражається у різноманітних наративах, які поєднуються як із позитивною, так і з негативною ідеологією. Проте більшість досліджень, у яких наводяться аргументи на користь обмеження нелегальної імміграції, висловлюються на користь такого обмеження [1].

Враховуючи той факт, що проблеми нелегальної міграції є відносно новим явищем для ірландської держави можна констатувати недостатню кількість наукових розвідок з цього питання, як у вітчизняній так і у західній науковій думці. Дослідження авторки є першою спробою в межах вітчизняної науки про міжнародні відносини комплексно проаналізувати проблему нелегальної міграції, що посилюється в Республіці Ірландія. Джерельною основою дослідження став науковий доробок американських, ірландських та європейських дослідників. У контексті даного дослідження необхідно виокремити науковий доробок, що присвячений проблемам нелегальних мігрантів у Республіці Ірландія та перспективам вирішення широкого кола проблем нелегальних мігрантів урядом, громадськими організаціями та неурядовими організаціями Республіки Ірландія. У цьому контексті на особливу увагу заслуговують наукові розвідки таких дослідників, як Берроуз Е., Гілмаргін М., Мерфі К., Глісон К., Кларк В., МакГі Х., Коннолі А., Бріен Н., Лафлер Ж.-М., Вінтіла Д., Бейлфус Г, Купманс Я., Левінсон А., Борхас Г.Я., Поляковскі М., Квінн Е., Коаклі Л., Джойс К., Квінн Е., Рагхаллай М., Форман М., Макеінрі П. тощо.

Основна мета цього дослідження полягає у всебічному аналізі проблеми нелегальної міграції в Республіці Ірландія, а також політики та зусиль урядових та неурядових структур ірландської держави, що спрямовані на вирішення актуальних питань нелегальної міграції.

У Республіці Ірландія «нелегальний мігрант» визначається як громадянин третьої країни, який не виконує умов в'їзду або перебування у державі. В Республіці Ірландія існують дві категорії мігрантів, що нелегально проживають: невідомі владі нелегальні мігранти та громадяни яким відмовлено у міжнародному захисті. Проте, необхідно відзначити, що

більшість нелегальних мігрантів в'їхали до Республіки Ірландія на законних підставах.

Республіка Ірландія традиційно була країною еміграції. Однак економічний бум 1990-х рр. призвів до збільшення кількості мігрантів, які прибувають у країну. Першим роком, коли було зафіксовано позитивну чисту міграцію, був 1995 р. Від початку 2000-х рр. кількість новоприбулих іммігрантів продовжувала зростати, особливо після розширення ЄС у 2004 р.. Однак кількість новоприбулих іммігрантів швидко скоротилася у період 2007–2009 рр., що пов'язано з рецесією – світовою фінансово-економічною.

З 2011 р. імміграція знову перебуває на підйомі. Однак якщо до виходу Великої Британії з ЄС – Брекзиту – імміграція до Республіки Ірландія була здебільшого легальною, то після Брекзиту, з огляду на те, що сухопутний кордон між Північною Ірландією та Республікою Ірландії згідно з Протоколом Північної Ірландії [2], який є частиною договору про Брекзит між Великою Британією та ЄС, кордони на острові Ірландія залишаються майже «прозорими». Усе це призвело до того, що потік нелегальних мігрантів, які прагнуть потрапити до Республіки Ірландія – складової частини ЄС, значно зріс. Після виходу Великої Британії зі складу ЄС кількість громадян третіх країн у Республіці Ірландія швидко зростає, приблизно з 3 відсотків до 6 відсотків від загальної чисельності населення [3].

В урядовому звіті Республіки Ірландія «Ризик зростання нелегальної імміграції в Ірландію після Брекзиту» попереджається, що в Республіці Ірландія може спостерігатися значне зростання кількості нелегальних прохачів притулку та іммігрантів. Нещодавно було проведено національну оцінку ризиків, яка засвідчила, що Республіка Ірландія наражається на ризик збільшення кількості нелегальних мігрантів у зв'язку з виходом Великої Британії зі складу ЄС – Брекзітом. Зокрема констатується, що Брекзит може призвести до збільшення ризику незаконного переміщення громадян третіх країн до Республіки Ірландія з Великої Британії, а також до можливих наслідків для вторинних переміщень осіб, які шукають притулку, та нелегальних мігрантів із Великої Британії до Республіки Ірландія в разі розбіжності Великої Британії із законодавством ЄС в царині надання притулку [4].

Національна оцінка ризиків також повідомила, що Брекзит вплине на економіку, навіть в умовах «м'якого» Брекзиту і виявила наявність загроз для зростання кількості нелегальних мігрантів. У доповіді представлено результати дослідження того, що станеться з Республікою Ірландія залежно від вжитих заходів. Згідно з дослідженнями, Брекзит призведе до того, що ВВП Республіки Ірландія буде на 2,8–7 відсотка нижчим у 2030 р. порівняно з тим, що прогнозувалося б, якби Велика Британія залишилася у складі ЄС. 90 відсотків негативного впливу припадає на п'ять секторів – агропродовольчий, фармацевтичний, електротехнічний, оптова та роздрібна торгівля, а також повітряний транспорт [4].

У доповіді також міститься висновок про наявність двох нових ризиків для Республіки Ірландія – перегріву економіки та впливу соціальних мереж на суспільні дискусії. Ризики пов'язані з відсутністю нагляду за користувачами соціальних мереж і побоюваннями, що виникають з приводу доступу до персональних даних та їх використання третіми особами. У звіті також зачіпаються ризики недостатньої пропозиції житла і ризики для конкурентоспроможності Республіки Ірландія, а також погіршення ситуації на ринку праці та інфраструктурні обмеження. Зокрема у звіті обговорюється проблема поширення дезінформації та «фейкових новин» і йдеться про те, що це може призвести до посилення відчуття ізоляції і відчуження, особливо для тих громадян, які можуть не мати необхідних джерел для доступу до соціальних мереж і послуг, що надаються он-лайн [4].

Ірландські політики часто виступають за права ірландських емігрантів, які не мають легального статусу за кордоном, проте ірландське законодавство має певні обмеження, що стосуються нелегальних іммігрантів у самій Республіці Ірландія. Загалом констатується,

що уряд Ірландської держави виключає нелегальних іммігрантів зі сфери захисту зайнятості та допомоги із соціального страхування, пов'язаних з оплатою праці. У 2020 р. за оцінками Ірландського центру з прав мігрантів, від 15 тис. до 20 тис. іммігрантів не мали юридичного статусу – були нелегальними мігрантами, зокрема 2–3 тис. дітей [5]. Зусилля з упорядкування, як правило, мали разовий характер або ухвалювалися у відповідь на конкретні ситуації, наприклад, коли іноземні студенти, які давно проживають у країні, втрачають легальний статус.

У цьому контексті схема регуляризації, запроваджена у 2022 р., стала знаковим моментом, який настав унаслідок тривалої кампанії, що пов'язала нинішніх нелегальних мігрантів з історичним досвідом ірландських іммігрантів у США. Понад 8 тис. осіб подали заявки на участь у програмі протягом шестимісячного періоду, з них понад 4,6 тис. отримали відносно безпечний і довгостроковий статус; станом на липень 2023 р. уряд розглянув 87 відсотків заявок [6].

Заявники повинні були довести, що у них постійно був відсутній легальний статус протягом чотирьох років, що могло виключити деяких довгострокових резидентів, але від них не вимагалось бути економічно активними. Проте, порівняно з аналогічними програмами в інших країнах, ірландська програма регуляризації була широкою і всеосяжною, хоча і передбачала високий збір за подання заяви – 550 євро для самотнього заявника і 700 євро для сім'ї. Хоча 2022 р. не так уже й давно минув, запровадження подібної ініціативи зараз було б політично складним, з огляду популярність ультраправих, що зростає і дедалі більш обмежувальну риторичу щодо міграції та безпеки.

В умовах постійного зростання кількості іммігрантів політики знову почали звертати увагу на питання, пов'язані з інтеграцією. Ця розмова почалася до фінансово-економічної кризи 2008 р., але була припинена, коли еміграція швидко зросла після неї. Перша урядова стратегія інтеграції мігрантів була опублікована у 2017 р., охоплюючи період до 2021 р., і на кінець 2024 р. оновлюється. Індекс політики інтеграції мігрантів (англ. The Migrant Integration Policy Index (“MIPEX”)) – унікальний довгостроковий проект, який оцінює та порівнює те, що уряди роблять для сприяння інтеграції мігрантів у всіх державах-членах ЄС та кількох країнах, що не входять до ЄС охарактеризував уряд Республіки Ірландія як такий, що розробив «комплексніший підхід до інтеграції». Однак, “MIPEX”, було також зазначено деякі проблеми, що зберігаються. Вони, зокрема, пов'язані, з мобільністю на ринку праці, наприклад нездатність іммігрантів на практиці отримати доступ до всіх типів робочих місць або визнання їхніх іноземних документів. Місцевій владі було надано більше централізованого фінансування для підтримки та посилення інтеграції іммігрантів [7].

Крім того, у «Білій книзі про систему прямого надання притулку особам, які шукають притулку», яку широко критикували за те, що вона перешкоджає інтеграції окремих осіб в ірландське суспільство, було обіцяно припинити пряме надання притулку у 2024 р. З цією метою було запроваджено одноразовий процес легалізації для прохачів притулку, чії справи перебували на розгляді понад два роки. За цією схемою було отримано понад 3,2 тис. заяв; станом на червень 2023 р. майже 1,6 тис. осіб отримали схвалення, а ще 1,1 тис. осіб окремо отримали іншу форму статусу [8].

Ці заходи опинилися під загрозою через прибуття українців з 2022 р. В умовах національної житлової кризи уряд намагався знайти відповідне житло для українців, які не підпадають під програму прямого забезпечення. Однак, таке житло, як правило, купується через готелі та інші приватні компанії. У цьому контексті зазначимо, що зовсім нещодавно, згідно з даними «Євростату», на кінець березня 2024 р., до Республіки Ірландія загалом

прибуло 104 285 громадян з України відповідно до Директиви про тимчасовий захист, які не є нелегальними мігрантами, але збільшують населення Республіки Ірландія і впливають на соціально-економічний розвиток країни, а також на житлову кризу, що посилюється [8].

В цілому, кількість осіб, які шукають притулку в Республіці Ірландія, збільшилася з менш ніж 3,7 тис. у 2018 р. до більш ніж 13 тис. у 2022 р. і 2023 р. У грудні 2023 р. уряд оголосив, що більше не в змозі приймати всіх прохачів притулку і надалі буде приділяти першочергову увагу жінкам і дітям. У квітні 2024 р. близько 1,6 тис. прохачів притулку чоловічої статі залишилися без даху над головою, причому значна частина з них мешкало на вулицях. У світлі фрагментарного підходу уряду до забезпечення житлом деякі громади виступили проти перепрофілювання будівель для біженців і прохачів притулку на короткостроковій основі. У деяких випадках ці протести набували насильницького характеру. У 2023 р. було зафіксовано 16 випадків підпалу об'єктів, що використовувалися або планувалися до використання біженцями чи прохачами притулку [8].

Протести також призвели до змін у поводженні з українцями, які прибули відповідно до Директиви ЄС про тимчасовий захист. До 13 березня 2024 р. їм надавали житло і соціальні виплати на тому самому рівні, що й громадянам Республіки Ірландія. Відтоді новоприбулі отримують житло максимум на 90 днів і соціальні виплати за тією ж ставкою, що й особи, які шукають притулку (38,8 євро на тиждень для дорослого, порівняно з 220 євро на тиждень). У травні 2024 р. було оголошено, що цей підхід буде поширено на всіх українців, які проживають у державному житлі, незалежно від дати їхнього прибуття. Ці зміни є реакцією на зростаюче невдоволення українцями, які прибувають, підкріплене вірою в те, що соціальні виплати зробили Республіку Ірландія особливо привабливою [8].

Тим часом у багатьох сегментах економіки Республіки Ірландія потрібно більше робочої сили, і у 2023 р. відбулося найбільше розширення системи дозволів на працевлаштування, що охопило широкий спектр професій – від помічників дресирувальників собак до консультантів з питань генетики. Квоти для сільськогосподарських працівників також збільшилися у зв'язку з попитом, що зберігається. Було лібералізовано доступ до ринку праці для подружжя осіб, які мають дозвіл на роботу. У червні 2024 р. пропозицію щодо перегляду системи видачі дозволів на працевлаштування, зокрема щодо надання дозволів на сезонну роботу вперше і відносно того, щоб дозволити всім власникам дозволів змінювати роботодавця через дев'ять місяців, було ухвалено Палатою представників парламенту Республіки Ірландія [8].

Житлова криза, що триває в Республіці Ірландія, часто згадується як стимул для еміграції. Цим також користуються активісти руху проти імміграції, які часто використовують такі терміни, як «спочатку розмістимо ірландців» або «Ірландія переповнена». Зростаючий рівень фактичного насильства або погроз насильства, а також збільшення кількості протестів змусили багатьох політичних діячів засумніватися у масштабах міграції та висловити нові побоювання з приводу імміграції [9].

На цьому тлі уряд схвалив кілька заходів у рамках Пакту ЄС про міграцію та притулок, які спричинять повний перегляд політики країни щодо притулку. Міністр юстиції Республіки Ірландія Г. МакЕнтї описала пакт як «переломний момент» для прискорення опрацювання заяв про надання притулку і збільшення депортацій осіб, які не мають права на захист. Уряд також збільшив кількість країн, позначених як безпечні для опрацювання заяв про надання притулку, хоча у квітні 2024 р. Високий суд постановив, що позначення Сполученого Королівства як безпечної третьої країни для цих цілей було незаконним. Суд ґрунтував своє рішення на технічних причинах, а не на запропонованій Лондоном політиці екстерналізації притулку щодо Руанди – плані відправити деяких прохачів притулку, що прибувають

у Сполучене Королівство, у східноафриканську країну, – проте це рішення підкреслює деякі потенційні труднощі у контексті узгодження зобов'язань Республіки Ірландія перед ЄС, відносин зі Сполученим Королівством та мандатів у сфері прав людини [10].

Нещодавні дебати з приводу розміщення осіб у Республіці Ірландія, які шукають притулку, привернули увагу до політики уряду, що лежить в основі міжнародного захисту. Згідно з міжнародним правом, особи, які клопочуть про надання притулку тут, можуть зробити це відповідно до Конвенції ООН про біженців 1951 р. за ознакою раси, релігії, національності, політичних переконань і приналежності до певної соціальної групи.

У 2023 р. до першої п'ятірки країн, громадяни яких шукали притулку в Республіці Ірландія, увійшли Нігерія, Алжир, Афганістан, Сомалі та Грузія. У 2018 р. Грузію визнали безпечною країною походження, але грузини, як і раніше, входять до п'ятірки національностей, які найчастіше звертаються по міжнародний захист, за винятком періоду пандемії. У листопаді 2022 р. міністерка юстиції Х. МакЕнті запровадила швидшу систему розгляду заяв в Управлінні міжнародного захисту, що призвело до значного скорочення кількості грузинів, які шукають тут притулку. Сьогодні триває робота над розширенням списку безпечних країн, який включатиме Албанію, Боснію і Герцеговину, Косово, Македонію, (колишню югославську Республіку) Чорногорію, Сербію і Південну Африку [11].

Спроби розширити список безпечних країн викликають критику з боку Руху прохачів притулку в Республіці Ірландія, який вважає, що створення більш безпечних країн – це спроба утримати людей від звернення за захистом у Республіці Ірландія. У цьому контексті необхідно зазначити, що тільки у 2018 р. прохачі притулку отримали можливість працювати після шести місяців перебування в Республіці Ірландія. Зазначається, що розширений список безпечних країн гарантує, що більше людей не перебуватимуть у країні достатньо довго, щоб працювати. Деякі критики міжнародної системи захисту вказують на те, що Республіка Ірландія не має транспортних зв'язків з багатьма країнами, з яких прибувають прохачі притулку, а це значить, що більшість з них проїжджають через країни ЄС, щоб потрапити в країну [11].

Хоча Дублінський регламент III ЄС 2015 р. часто інтерпретується як засіб повернення прохачів притулку назад у країну ЄС, де вони вперше опинилися, його розглядають як більш складний. Багато людей вказують на Дублінський регламент III як на засіб контролю за міграцією в ЄС, проте широко визнано, що він не працює. Регламент дозволяє державам-членам ЄС просити іншу державу взяти на себе відповідальність за клопотання про надання притулку, якщо особа раніше мала справу з цією державою. Цей регламент не накладає жодних зобов'язань на окремого прохача притулку; це механізм усередині ЄС, що забезпечує заявнику доступ до процесу надання притулку в єдиній, чітко визначеній країні ЄС. Дублінський регламент III призначений для встановлення держави-члена, відповідальної за розгляд клопотання про надання притулку. Однак у Конвенції про статус біженців немає зобов'язання, згідно з яким особа повинна просити притулку в першій безпечній країні, до якої вона прибуде. Основне питання відповідно до Конвенції про статус біженців полягає в тому, чи є в особи обґрунтований страх зазнати переслідувань у країні власного походження [11].

Мета Дублінського регламенту III – забезпечити заявнику доступ до процесу надання притулку в єдиній, чітко визначеній країні ЄС. Критеріями для встановлення відповідальності в ієрархічному порядку є сімейні міркування; нещодавнє отримання візи або посвідки на проживання в державі-члені та докази того, звідки заявник в'їжджав до ЄС, нерегулярно або регулярно. У тих випадках, коли відповідальність відповідно до цих критеріїв встановити неможливо, відповідальність зазвичай несе держава-член, в якій вперше

подається заява [11].

У 2024 р. констатується збільшення кількості прохачів притулку, які прибувають до Республіки Ірландія. Число заявників з Нігерії нині значно випереджає число заявників з інших країн. Хоча в останні роки уряд проводить жорстку політику щодо нелегальної імміграції. Це відбувається у відповідь на опитування громадської думки, які неодноразово показували, що виборці вважають, що країна прийняла занадто багато біженців. Однак нові дані служб подачі заяв про надання міжнародного захисту свідчать скоріше про величезне зростання, ніж про скорочення кількості тих, хто прибуває.

У 2024 р. заявники з Нігерії становлять переважну більшість із тих, хто прибуває до Республіки Ірландія – 40 відсотків усіх заявників про надання притулку прибули з цієї країни. Ще 15 відсотків прибули з Бангладеш і Пакистану, тоді як майже третина прибула з Ботсвани, Грузії, Алжиру, Південної Африки та інших країн разом узятих. Нелегальні мігранти із Сомалі, Афганістану і Палестини разом становили приблизно 12 відсотків від загальної кількості біженців, які прибувають. Більшість тих, хто перебуває у приміщеннях Служби розміщення для міжнародного захисту (IPAS) нині становлять нігерійці, грузини та алжирці. Аналіз щотижневих прибуттів протягом 2024 р. засвідчує, що майже 4 з 10 є самотніми чоловіками, тоді як 13 відсотків становлять самотні жінки і майже чверть – діти. Зростання кількості тих, хто прибуває, припадає на той час, коли орендна плата досягає рекордно високого рівня. Згідно з опублікованими даними, майже 30 відсотків нових орендних ставок по всій Республіці Ірландія становили понад 2 тис. євро на місяць у третьому кварталі 2023 р. Тому, на фоні житлової кризи, що триває констатується масова еміграція молоді [12].

Сьогодні можна констатувати, що нелегальні мігранти стикаються з матеріальними труднощами і нестабільністю. Вони більш вразливі до експлуатації та злочинів. Існує високий ризик депортації в країну походження [13]. У свою чергу острах виявлення та депортації може призвести до недостатнього використання державних послуг. Нелегальні мігранти більш уразливі для трудової експлуатації через таємний характер їх перебування. Неурядові організації (НУО) та ЗМІ відзначають особливі проблеми в м'ясопереробному та рибальському секторах в яких працює найбільша кількість нелегальних мігрантів.

У цьому контексті слід зазначити, що НУО відіграють важливу роль у наданні послуг нелегальним мігрантам. Діяльність неурядових організацій у Європі варіюється від надання інформації та рекомендацій до надання спеціалізованих послуг, таких як надання житла. Серед ключових НУО, що працюють з нелегальними мігрантами в Республіці Ірландія відзначаються: Центр із прав мігрантів Ірландії (англ. the Migrant Rights Centre of Ireland (MRCI) та ірландський незалежний неурядовий центр захисту прав мігрантів в Ірландії (Nasc).

MRCI – це національна організація, що працює за «справедливість, розширення прав і можливостей та рівність для мігрантів та їхніх сімей». Вона управляє центром прийому, що надає безкоштовну і конфіденційну інформацію, а також підтримку нелегальним мігрантам [14]. Nasc – національна організація, що базується в Корку. Вона працює з мігрантами та біженцями, «виступаючи за зміни в імміграційній системі та системі захисту Ірландії, щоб забезпечити справедливість, доступ до правосуддя і захист прав людини». Nasc фінансується за рахунок державних і благодійних коштів, а також приватних пожертвувань [15].

Діяльність обох НУО спрямована на надання юридичних консультацій та інформаційної підтримки (цільова група, яка отримує такі послуги, ширша, ніж нелегальні мігранти). Ці організації не повідомляють міграційній владі жодної інформації про особу

одержувачів послуг. Багато інших НУО працюють з нелегальними мігрантами в Республіці Ірландія. Такі організації, як «Focus Ireland» або «Capuchin Day Centre for Homeless People», наприклад, борються з безпритульністю, надають базові медичні послуги (включно з лікуванням наркоманії) і можуть доставляти продукти харчування.

«Safetynet» – організація, що надає медичні послуги вразливим групам населення (зокрема мігрантам, які не мають доступу до охорони здоров'я) [16]. Ця НУО пропонує мобільні скринінги та пересувні клініки. Вона також співпрацює з іншими НУО, які працюють із вразливими групами населення в Республіці Ірландія. Мобільна група здоров'я і скринінгу для вразливих мігрантів та інших важкодоступних груп була спланована і створена Управлінням соціальної інтеграції (HSE) у партнерстві з «Safetynet». Цей проект фінансується спільно з Національним управлінням соціальної інтеграції та Європейською комісією в рамках Фонду з питань притулку, міграції та інтеграції та підтримується Міністерством юстиції.

Питання регуляризації було предметом значних дебатів в Республіці Ірландія протягом останніх років. З точки зору держави, регуляризація може сприйматися як більш економічно ефективна і соціально відповідальна альтернатива поверненню нелегальних мігрантів. Протилежна точка зору полягає в тому, що «нелегальність присутності мігрантів є фундаментальним аспектом, який не повинен винагороджуватися» [17]. Держави можуть застосовувати індивідуальний підхід до регуляризації, а деякі європейські країни в останні десятиліття також реалізували програми колективної регуляризації. Наприклад, це зробили Франція, Польща та Іспанія [18].

Доступ нелегальних мігрантів до державних послуг є предметом дискусій. Дехто стверджує, що послуги соціального забезпечення можуть привабити нелегальну міграцію [19]. Інші дослідження наголошують на правозахисному аспекті та вразливості цієї групи. Узагальнююча доповідь на рівні ЄС для цього дослідження показує, що в ЄС обсяг прав залежить від походження мігранта: загалом, ті, хто залишається невідомим владі, значно обмежені в доступі до послуг [20]. Європейська міграційна мережа (англ. European migration network) показує, що в багатьох державах-членах існує внутрішня суперечність між політикою на національному рівні, спрямованою на скорочення масштабів нелегальної міграції, і місцевими органами влади, які надають послуги особам, що їх потребують.

Дослідження показують, що міські райони можуть розглядатися як «місця-притулки», тобто місця, де більш доброзичливо ставляться до (нелегальних) мігрантів. Міністерство юстиції заявило, що органи влади, які надають послуги на місцевому або державному рівні в Республіці Ірландія, не зобов'язані перевіряти міграційний статус громадян, перш ніж надати їм доступ до тієї чи іншої послуги. Однак, за винятком оголошення, пов'язаного із «COVID-19», у мережі Інтернет не було знайдено жодних конкретних відомостей, що стосуються використання державних послуг, які б гарантували, що міграційний статус без документів не буде переданий до міграційних органів. Щодо мігрантів, чие перебування невідоме владі, то доступ до соціального житла мають лише особи, які проживають на законних підставах. Однак заходи щодо боротьби з бездомністю розробляються на місцевому рівні, і в Плані дій по боротьбі з бездомністю в Дубліні йдеться про те, що всі особи, включно з нелегальними мігрантами, повинні отримувати послуги, хоча, за спостереженнями Центру із прав мігрантів Ірландії (MRCI), на практиці доступ до них ускладнений. Доступ до обов'язкової освіти та невідкладної медичної допомоги є загальним в Республіці Ірландія та в усьому ЄС [20].

Базову медичну допомогу в Республіці Ірландія можуть отримати нелегальні мігранти, якщо вони в змозі оплатити її. НУО зазначили, що доступ до спеціалізованої

допомоги ускладнений, якщо у мігранта немає медичної карти. В цілому, нелегальні мігранти можуть отримати доступ до вищої освіти, однак на практиці існує низка перешкод. Прохачі міжнародного захисту, які не отримали рішення про депортацію, можуть проживати в державній системі розміщення (IPAS) і користуватися всіма супутніми послугами. Рада з юридичної допомоги зазначила, що доступ заявників на міжнародний захист до юридичної допомоги обмежений після завершення процедури та винесення постанови про депортацію. Заявники, які не пройшли процедуру і мають на руках наказ про депортацію, не мають права подавати заяву на отримання дозволу на роботу [21].

Схема регуляризації довгострокових нелегальних мігрантів має значно скоротити кількість довгострокових нелегальних мігрантів в Республіці Ірландія. Хоча вичерпний огляд міжнародних схем не входив у рамки цього дослідження, нинішня ірландська схема має широке охоплення з погляду права на участь. Ба більше, вона не обмежується економічно активним населенням, і існує кілька способів підтвердити своє проживання в державі. Залишаються певні політичні проблеми для тих, хто не легалізується за цією схемою, і для майбутніх нелегальних мігрантів. НУО продовжують домагатися чіткого розмежування повноважень між міграційними службами, поліцією, трудовими інспекторами та постачальниками соціальних послуг. У доповіді показано, що національні заходи щодо боротьби з нелегальною міграцією мають багаторівневий характер і переслідують часом суперечливі цілі, а заходи, які вживаються на місцевому рівні для задоволення індивідуальних потреб нелегальних мігрантів, можуть суперечити національній політиці.

У разі відмови в наданні міжнародного захисту процедури повернення викладено в Законі про міжнародний захист 2015 р. У всіх інших випадках, які входять у сферу дії цього звіту, порядок повернення регулюється Законом про імміграцію 1999 р. Республіка Ірландія не бере участі в «Директиві ЄС про повернення 2008/115/ЄС», яка встановлює мінімальні стандарти пільг і послуг, що мають бути доступними для осіб із рішеннями про депортацію, що не можуть бути виконані, і відповідає на питання нелегальних мігрантів в Ірландії. Однак Республіка Ірландія дозволяє прохачам міжнародного захисту, яким було відмовлено у наданні міжнародного захисту і які мають наказ про депортацію, проживати в державній системі розміщення (IPAS), а також користуватися всіма супутніми послугами. Республіка Ірландія входить до групи держав-членів, у яких не видають письмового підтвердження або інших документів, якщо повернення неможливе. У доповіді Консультативної групи з надання підтримки, включно з розміщенням, особам, які перебувають у процесі міжнародного захисту, Республіці Ірландія рекомендується розробити стратегію і, за необхідності, законодавство для роботи з прохачами міжнародного захисту, які отримали відмову і мають наказ про депортацію [22].

В Республіці Ірландія перша схема для колишніх студентів без документів була запроваджена у 2018 р., завдяки якій 2 253 особи отримали посвідку на проживання. Відповідно до зобов'язання, взятого в Програмі діяльності уряду 2020 р., і після публічних консультацій у 2021 р., у 2022 р. було розпочато Програму регуляризації довгострокових нелегальних мігрантів. Ця програма отримала широку підтримку з боку НУО. У матеріалах, представлених на публічних консультаціях, наголошувалося, що програма повинна мати широкі умови прийнятності. Управління омбудсмена з прав дітей наголосило, що дозволи на проживання, що видаються дітям, мають бути послідовними. Заяви подаються від дорослих, які проживають у державі (без дозволу на імміграцію) безперервно протягом попередніх чотирьох років, скоротивши цей термін до трьох років у разі сімей з неповнолітніми дітьми. Право на подання заяви мають особи, щодо яких ще не ухвалено рішення про депортацію. Паралельно було запущено схему, що охоплює заявників на міжнародний

захист, які перебували в процесі не менше двох років [21].

У контексті розв'язання проблеми нелегальної міграції в Республіці Ірландія необхідно відзначити зусилля уряду зі створення всебічного документу, відомого як – «Біла книга Ірландії щодо припинення прямого надання притулку і створення нової служби міжнародної підтримки» 2021 р. – остання політична заява уряду Республіки Ірландія щодо надання послуг із розселення мігрантів. На перший погляд, «Біла книга» дискурсивно пропонує побудувати нову, більш орієнтовану на людину інфраструктуру довкола процесу оцінки, пристосування, підтримки міжнародного захисту в Республіці Ірландія. Проте експертами зазначається, що цей документ складний і має чимало суперечностей [23].

Уряд Республіки Ірландія використовує «універсальний» розподіл та пряме забезпечення для розміщення заявників міжнародного захисту. Відмінності між заявниками незначні, індивідуальні обставини та вподобання зазвичай не беруться до уваги під час оцінки потреб заявників. Окремі особи повідомляють про численні труднощі, з якими вони стикаються за такої схеми оцінки та контролю [24]. У Білій книзі описується, як ця система буде замінена двоетапним процесом розміщення.

Перший етап буде початковим періодом прийому, розміщення та оцінки потреб. Усі, хто подає заяву на отримання статусу міжнародного захисту в Республіці Ірландія і бажає отримати доступ до соціальної підтримки, що надається ірландською системою подачі заяв на отримання статусу міжнародного захисту, повинні будуть провести перші чотири місяці в одному з шести комунальних центрів «прийому та оцінки», що належать державі. Цей чотиримісячний період первісного проживання не буде обов'язковим де-юре, але, найімовірніше, стане де-факто вимогою для більшості, оскільки тільки ті, хто успішно пройде цей період проживання в комунальній квартирі, отримають право на доступ до гнучкіших варіантів розміщення та соціальної підтримки, доступних на другому етапі перебування. Потреби заявників будуть оцінюватися, і особливо вразливі люди матимуть право на спеціалізовану підтримку та послуги, починаючи з цього початкового етапу [23].

Хоча цей чотиримісячний період першого проживання не регулюватиметься законом і, отже, може бути відкладений або подовжений, у «Білій книзі» пропонується, що всі заявники на надання міжнародного захисту вийдуть із цього початкового етапу розміщення й оцінки та зможуть отримати кращі умови для проживання, які відповідатимуть їхнім життєвим обставинам і потребам. Це переміщення відбуватиметься на другому етапі процесу розміщення та підтримки у наданні міжнародного захисту [23].

На другому етапі всі заявники, щодо яких все ще розглядається заява на міжнародний захист, матимуть право переїхати до житла «в громаді». Окремим особам і сімейним парам буде надано ту форму проживання, яка буде визнана найбільш підходящою для їхніх обставин. Власне житло «з окремим входом» надаватиметься громадянам зі схвалення житловими органами, а самотнім людям надаватиметься житло «з власною кімнатою» в різних умовах спільного проживання [23].

По суті, «Біла книга» пропонує надати людям власний «простір для життя», однак місця спільного користування все одно буде важливою частиною повсякденного життя багатьох самотніх заявників, оскільки кухня буде спільною. Деякі з цих приміщень будуть спеціально побудовані, а інші – взяті з приватного сектору оренди. Уряд ірландської держави сподівається, що така нова схема розміщення допоможе заявникам на надання міжнародного захисту легше інтегруватися в ірландське суспільство, ніж це було досі [25].

Цей просторовий зсув – від обмеженого комунального житла до житла на базі громади – набуває додаткової ваги завдяки ще двом відступам від наявної практики: 1) заявники матимуть право на працю, а також на доступ до освіти в Республіці Ірландія після

первісного чотиримісячного періоду приймання й оцінювання та впродовж усього терміну розгляду їхньої заяви про надання посвідки на тимчасове проживання; 2) заявникам надаватимуть набір ширших послуг і підтримки на час розгляду їхньої заяви про надання дозволу на тимчасове проживання; 3) заявникам надаватимуть набір ширших послуг і підтримки на час розгляду їхньої посвідки на тимчасове проживання. Передбачається, що ці послуги надаватимуться на місцевому рівні неурядовими організаціями та спеціалізованими надавачами послуг, які працюють за контрактом [26].

Уряд Республіки Ірландія передбачає, що цей комплекс додаткових послуг буде більшою мірою орієнтований на людину, ніж попередні спроби легалізації мігрантів в ірландській державі. Зокрема, мігрантам, які переходять на другий етап, надаватимуть професійну допомогу, включно зі спеціальними фахівцями з роботи з переселенцями, фахівцями з міжкультурного спілкування та охорони здоров'я, а також постачальниками послуг, що спеціалізуються в таких галузях, як добробут дітей, психічне здоров'я та гендерне насильство. Примітно, що доступ до приватних юридичних консультацій та адвокатів, хоча й не виключений, буде більш жорстко підпорядкований «офіційним» структурам у вигляді Ірландської ради з надання юридичної допомоги, ніж це було раніше [26].

Таким чином, поглиблений аналіз проблем та перспектив врегулювання широкого кола питань, що пов'язані з нелегальною імміграцією в Республіці Ірландія дозволив авторці дійти наступних висновків.

Отже, нелегальні мігранти в Республіці Ірландія, набагато більшою мірою, ніж населення загалом, схильні до матеріальних труднощів, нестабільності, експлуатації та злочинності. Багато нелегальних мігрантів ховаються від офіційних органів ірландської держави, що не дає їм змоги користуватися великим набором державних послуг. Нещодавне введення у 2022 р. програми регуляризації довгострокових нелегальних мігрантів є значною політичною подією, здатною поліпшити становище багатьох людей, які проживають у Республіці Ірландія. Проте, видається ймовірним, що нелегальна міграція залишатиметься характерною рисою сучасного соціально-політичного ландшафту ірландської держави, а широке коло проблем, що пов'язані з нею збережуться.

Офіційні дані про кількість осіб, які нелегально перебувають у Республіці Ірландія, дуже мізерні. У 2020 р. Центр із прав мігрантів Ірландії (MRCI) оцінив кількість осіб без документів, що дають їм змогу перебувати легально в Республіці Ірландія, у 17–20 тис. осіб, включно з 2–3 тис. дітей. Проблема нелегальної міграції є важливою темою як політичних, так і суспільних дебатів сучасної ірландської держави. Основна увага в цих дебатах приділяється питанню легалізації. Проблема дітей-мігрантів, які перебувають у країні на нелегальному становищі, також є предметом пильної уваги. Останнім часом масової інформації звернули увагу на роль нелегальних мігрантів у наданні основних послуг в ірландській економіці, особливо в контексті глобальної пандемії, спричиненої вірусом «COVID-19».

Одним із важливих політичних питань для мігрантів, які нелегально перебувають в Ірландії, є проблема доступу до послуг. Констатується особлива соціальна вразливість нелегальних мігрантів, про яких невідомо владі ірландської держави. Нелегальні мігранти, які протермінували свої візи або посвідки на проживання (колишні туристи, робітники або студенти) і невідомі владі, мають обмежений доступ до державних послуг і пільг. Оскільки більшість соціальних виплат залежать від дозволу на постійне проживання, нелегальні мігранти за замовчуванням не мають на них права. Загалом, тільки обов'язкова освіта (наприклад, для дітей) і невідкладна медична допомога засновані на принципі безумовного доступу незалежно від міграційного статусу. Слід зазначити, що можуть бути

доступні й інші послуги та пільги, але це залежить від розсуду місцевої влади. Той факт, що мігранти мають нелегальний статус, який супроводжується острахом затримання, знижує ймовірність використання ними державних послуг. У зв'язку з цим неурядові організації виступають за створення чітких бар'єрів між постачальниками послуг і міграційними службами.

У доповіді Консультативної групи з надання підтримки, включно з розміщенням, особам, які перебувають у процесі міжнародного захисту, звертається увага на тяжке становище тих, хто «не підлягає депортації». Група рекомендувала не залишати людей у стані невизначеності, а надавати їм тимчасовий або толерантний дозвіл на перебування, як це робиться в низці інших держав-членів ЄС. У звіті Консультативної групи також рекомендувалося продовжити період, доступний особам, які отримали наказ про депортацію, для використання допомоги в добровільному поверненні.

Загалом ірландська система заснована на гуманітарному підході до нелегальних мігрантів. Ті, кому не вдалося подати прохання про надання притулку і хто очікує на рішення про депортацію, можуть продовжувати проживати в приміщеннях Служби розміщення для міжнародного захисту (IPAS), яка забезпечує доступ до всіх послуг. Так звана «Біла книга з припинення прямого надання та створення нової служби підтримки міжнародного захисту» рекомендує надавати житло та соціальну підтримку особам, які не отримали притулок, протягом шести місяців після вичерпання всіх способів оскарження. Це робиться для того, щоб допомогти таким особам підготуватися до від'їзду.

В умовах глобальної пандемії «COVID-19» державні органи заохочували нелегальних мігрантів звертатися до медичних працівників у будь-який час, гарантуючи, що інформація про їхній міграційний статус не буде передана міграційній владі. Крім того, нелегальні мігранти мають право на отримання виплати з безробіття у зв'язку з пандемією, яку надають особам, чия ситуація з працевлаштуванням була порушена внаслідок пандемії. На рівні місцевих органів влади на власний розсуд реагують на окремі ситуації у міру їх виникнення. В цілому, програма регуляризації довгострокових нелегальних мігрантів, що нещодавно запроваджена спрямована, на зниження вразливості населення, яке нелегально проживає, і ця програма отримала широку підтримку з боку неурядових організацій.

Таким чином, управління нелегальною міграцією в Республіці Ірландія слід розглядати як багаторівневий процес, зумовлений складною взаємодією цілей, які часом суперечать одна одній. Воно закріплене в політиці на місцевому рівні, а також у національних і міжнародних правових нормах, але при цьому характеризується можливістю розсуду на місцевому рівні.

Список використаної літератури

1. Burroughs E. Discursive representations of “illegal immigration” in the Irish newsprint media: The domination and multiple facets of the “control” argumentation. *Discourse & Society*. 2015. Vol. 26(2). P. 165-183. URL: <https://doi.org/10.1177/0957926514556029>
2. Northern Ireland Protocol Bill. 2022. *Institute for Government of the UK*. June 14. URL: <https://www.instituteforgovernment.org.uk/explainer/northern-ireland-protocol-bill>
3. Governance of migrant integration in Ireland. *European Website on Integration*. June 2024. URL: https://migrant-integration.ec.europa.eu/country-governance/governance-migrant-integration-ireland_en
4. Risk of rise in Illegal Immigration in Ireland Post Brexit. *Alliance Visas*. 2024. URL: <https://alliancevisas.com/risk-of-rise-in-illegal-immigration-in-ireland-post-brexit/>
5. The Irish Centre for Migrant Rights. URL: <https://www.mrci.ie/>
6. International Protection Strand of the Regularisation Scheme for Long-Term Undocu-

- mented Migrants Now Open for Applications. *Department of Justice of the Government of Ireland*. February 7, 2022. URL: <https://www.gov.ie/en/press-release/44a1f-international-protection-strand-of-the-regularisation-scheme-for-long-term-undocumented-migrants-now-open-for-applications/>
7. Migrant Integration Policy Index 2020: Ireland. *Migrant Integration Policy Index (MIPEX)*. 2020. URL: <https://www.mipex.eu/ireland>
 8. Gilmartin M., Murphy C. A Small Country with a Huge Diaspora, Ireland Navigates Its New Status as an Immigration Hub. *Migration Information Source*. 18 June 2024. URL: <https://www.migrationpolicy.org/article/ireland-diaspora-immigration>
 9. Gleeson C. Multinationals Raising “Significant Concerns” around Housing in Ireland, ESRI Says. *The Irish Times*. March 6, 2024. URL: <https://www.irishtimes.com/business/economy/2024/03/06/multinationals-raising-significant-concerns-around-housing-esri/>
 10. Clark V., McGee H. 2024. Planned Asylum Seeker System Overhaul Is a “Gamechanger” for Ireland, McEntee Says. *The Irish Times*, April 11, 2024. URL: <https://www.irishtimes.com/politics/2024/04/11/overhaul-of-asylum-seeker-system-makes-it-easier-to-remove-those-who-dont-have-a-right-to-be-here-says-helen-mcentee/>
 11. Connolly A. Explained: Ireland’s migration policy and how it works. *RTE news*. February 1, 2024. URL: <https://www.rte.ie/news/2024/0129/1429113-immigration-analysis/>
 12. Bhriain N. Asylum arrivals surge again in first 5 weeks of 2024 to record numbers. *Gript – News. Opinion. Analysis. Unfiltered*. February 8, 2024. URL: <https://gript.ie/asylum-arrivals-surge-again-in-first-5-weeks-of-2024-to-record-numbers/>
 13. Laffleur J.-M., Vintila D. Migration and Social Protection in Europe and Beyond. *IMISCOE Research Series*. 2020. Vol 3. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-030-51237-8_1
 14. Migrant Rights Centre of Ireland (MRCI) URL: <https://www.mrci.ie/>
 15. Nasc. URL: <https://nascireland.org/>
 16. Safetynet Primary Care. *Safetynet*. URL: <https://www.primarycaresafetynet.ie/>.
 17. Beilfuss G., Koopmans J. *Legal pathways to regularisation of illegally staying migrants in EU Member States, ADMIGOV Deliverable 2.7*. Barcelona: University of Barcelona, 2021. URL: https://admigov.eu/upload/Deliverable_27_Legal_pathways_Gonzales.pdf
 18. Levinson A. *The regularisation of unauthorized migrants: Literature survey and country case studies*. *Compas*. Oxford : University of Oxford, 2005.
 19. Borjas G.J. Immigration and welfare magnets. *Journal of Labor Economics*. 1999. Vol. 17(4). P. 607–637. URL: <https://doi.org/10.1086/209933>.
 20. Responses to long-term irregularly staying migrants: Practices and challenges in EU Member States and Norway. *EMN Synthesis Report of the EMN study 2020*. Brussels: European Migration Network, 2021. URL: https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2021-07/00_eu_long_term_irregular_staying_migrants_study_en.pdf
 21. Polakowski M., Quinn E. Responses to irregularly staying migrants in Ireland. *Esri Research Series*. Number 140. May 2022. URL: <https://doi.org/10.26504/rs140>
 22. A White Paper to End Direct Provision and to Establish a New International Protection Support Service. *Government of Ireland*. 2021. URL: <https://www.gov.ie/pdf/?file=https://assets.gov.ie/214487/616c399b-b2c2-4f6e-a42f-fb8108685465.pdf>
 23. Coakley L. Ireland’s White Paper to End Direct Provision and Establish a New International Support Service (2021) and the “sticky” discourse of control. *Irish Journal of Sociology*. October 2021. Vol. 30(1). URL: <https://doi.org/10.1177/07916035211046143>
 24. Joyce C., Quinn E. *The Organization of Reception Facilities for Asylum Seekers in Ireland*. Dublin: Economic and Social Research Institute, 2014. URL: https://www.researchgate.net/publication/264933597_The_Organisation_of_Reception_Facilities_for_Asylum_Seekers_

in Ireland

25. Raghallaigh M., Foreman M. 2015. *Transitioning from Direct Provision to life in the community: The experiences of those who have been granted refugee status, subsidiary protection or 'leave to remain' in Ireland*. Dublin: Taskforce on Transitional Supports for Persons Granted Status in Direct Provision and Irish Research Council, 2015. URL: <https://researchrepository.ucd.ie/entities/publication/232d0f7a-6a14-4435-9634-ef-57c8030bfd/details>
26. Coakley L. MacEinri P. Ireland's White Paper to End Direct Provision. *Migrant Accommodation and Control International Migration Review*. Vol. 56(4). URL: <https://doi.org/10.1177/01979183211063417>

PROBLEMS OF ILLEGAL MIGRATION AND THE MIGRATION POLICY OF THE REPUBLIC OF IRELAND

Marianna Marusynets

Department of History and Social Sciences

Tivadar Lehoczky Social Sciences Research Centre

of the Ferenc Rakoczi II

Transcarpathian Hungarian College of Higher Education

Koshuta Square, 6, 90200, Beregovo, Ukraine

The article identifies a number of policy issues relating to irregular migrants residing in the Republic of Ireland. It analyses the situation of migrants in an irregular situation in the Republic of Ireland, problems of access to public services, as well as the main public debates and policy measures taken to address the issues. The article examines the legislation, parliamentary and public debate and policy instruments relevant to the growing problem of illegal immigration in the Republic of Ireland. The academic research was complemented by studies of non-governmental organisations and analysis of periodicals on the problem of illegal migration in the Republic of Ireland.

It has been established that there is no official data on the number of illegal immigrants in the Republic of Ireland. In 2020, the Migrant Rights Centre of Ireland (MRCI) estimated that there are about 17–20 thousand of irregular migrants in the Republic of Ireland, including 2,000 to 3,000 children. It is proved that the issue of illegal migration is extremely relevant and important in both political and public debates in the Republic of Ireland at the present stage of the State's development. The main topics of these debates are the problems and prospects for effective regularisation of irregular migration.

It is found that there are two categories of irregular migrants in the Republic of Ireland: persons unknown to the authorities and persons who have been denied international protection. In 2018, a programme for former undocumented students was introduced, and in 2022, a programme for the legalisation of long-term undocumented migrants was launched. Migrants living illegally can access some public services, but their access to other services is limited. In the context of the "COVID-19" pandemic, irregular migrants have faced fears of detection and deportation, which has led to a decrease in the use of public services. It has been proven that irregular migration is multilevel and sometimes pursues contradictory goals. The solution to the problems of irregular migration is regulated by laws, legal acts and regulations both at the local level and in national and international legal norms, but is characterised by the possibility of discretion at the local level.

Key words: irregular migration, immigrants, emigrants, migrants, migration policy, deportation, offences, Republic of Ireland.